

Practische Tandheelkunde voor Huisartsen en Studeerenden door René Hamer. Tandarts, D.D.S. Wetenschappelijke Uitgeverij van de Amsterdamsche Boek- en Courantenmaatschappij N.V. Amsterdam 1946. (168 pag.).

Zowel de titel als de uitvoering wekken op het eerste gezicht verwachtingen. Niemand zal ontkennen dat een uitgave als deze in een dringende behoefte zou kunnen voorzien. Daarom is het jammer dat de inhoud aan de verwachtingen niet geheel beantwoordt, want hij omvat niet wat de titel: „Practische tandheelkunde”, belooft en blijkt zich in hoofdzaak te bewegen om de extractie leer met eenige daaromheen gegroepede hoofdstukken. Daarbij wordt enerzijds te veel voor den arts gegeven, terwijl daarnaast ontbreekt wat in een boek over tandheelkunde voor medici zeker op zijn plaats zou zijn geweest.

De opbouw doet eenigszins onevenwichtig aan, vooral wat de indeeling betreft. Zonder noodzakelijk verband ontmoet men in een hoofdstuk over anatomie een alinea over therapie.

Men kan zich afvragen of de hoofdstukken over anatomie en spijsverteringsfysiologie niet hadden weggelaten kunnen worden, immers elke arts heeft uiteraard ruimere bronnen voor de studie van deze onderwerpen tot zijn beschikking dan in dit werk hebben gevloeid. De uiteenzetting over stollingsglobulinen zou door een ervaren haematoloog zeker anders geschreven zijn.

Hoewel het te prijzen is dat de afgebeelde Röntgenfoto's vergroot zijn weergegeven had de keuze wellicht een andere kunnen zijn. Zij vallen eenigszins buiten het bestek van een boek, dat bestemd is voor hen, die naast hun speciale beroepsbezigheden, „ook zoo nu en dan de kiespijn trachten te bestrijden”.

Enkele onjuistheden dringen zich bij de lectuur op. De fig. 83 en 84 over het hanteeren van de injectiespuit sluiten niet aan bij de fig. 85 en 86, die het injecteeren zelf verduidelijken. De extractie van melkmolaren levert meer gevaar op voor het gelijktijdig verwijderen van de bijbehorende kiem der praemolaren, dan voor de vermelde beschadiging ervan. De geponeerde opvatting dat een pulpalooze tand niet „dood” is, omdat de hoofdvoedingsweg met name het periodontium intact blijft, is niet in harmonie met de feiten; volgens de onderzoekingen van E. W. Fish, zijn de tandweefsels, van binnen naar buiten en omgekeerd, ondoorgankelijk.

Het ware nuttig geweest de contra-indicaties inzake de extractie te vermelden en de schadelijke gevolgen van het verwijderen van gebitselementen voor het kauworgaan meer in den breedte te bespreken. En zoo zijn er ook details, die men noode mist.

Overbodig is de verhandeling betreffende de beteekenis van de wet op de uitoefening der tandheelkunst ten aanzien van de bevoegdheden van den arts. Schrijvers verwijt: „Stiekem slechte afdrukken maken in den tijd die voor andere handelingen bestemd is, komt voor den medicus niet te pas”, is behalve weinig wetenschappelijk in dit boek wel zeer misplaatst.

Ook de stijl is niet overal even verzorgd. Wat te denken van het advies bij de verwijdering van de wortels van onderpraemolaren: „Wie met beitel en hamer kan omgaan, kappe liever den buccalen alveoluswand weg; vergeet daarbij het foramen mentale niet”. Voorts wordt gesproken van het „melkinstrumentarium”.

Bij de beoordeeling van een boek over tandheelkunde, die voor „export” bestemd is, kan men er niet aan ontkomen de aandacht te vestigen op hetgeen als tekortkoming moet worden aangemerkt. Voor het overige zal elke medicus voor zichzelf kunnen bepalen welke waarde het gebodene heeft voor den opbouw, resp. aanvulling van zijn praktische kennis der tandheelkunde.

H. COEBERGH